

„SŁOWO” wstępuje we wszystkie prawa i przejmuje wszelkie obowiązki „Gazety Krajowej”.

SŁOWO

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową zł. 1200.

Cena ogłoszeń: Wiersz nonparel: relowy jednostronny: przed tekstem 800 zł.; w tekście 400 zł.; w tekście 160 zł. W numerach świętecznych o 25 procent drożej.

KINO-TEATR
POŁONJA
Mickiewicza 22.

Otwarcie sezonu!
Arcyfilm obecnego sezonu w twórci Pathe Jermoljew w Pa-
ryżu, produkcja 1922/23 roku.

„15 preludjum Chopina”
N. Kowanko.
Wytorny nastrojowy dramat w 6 ciałach. W głów. roli premjowana piękność

NAD PROGRAM: Uroczystość oficjalnego przejęcia Śląska przez Rząd Polski. Aktualne zdjęcia wielkiego święta narodowego i radość Górnolazaków. Głośne bicie serc polskich.

JAN WOKULSKI

kupiec miasta Wilna,
zmarł 22 b. m. w Warszawie

O dniu pogrzebu w Warszawie nastąpi oddzielne zawiadomienie

Helena z Suszyńskich Aleksandrowa Rożnowska

po ciężkich cierpieniach opatrzona sw. Sakramentami, zmarła 19 sierpnia 1922 r. w Łuczaju, pow. Duniłowickiego. Złoty został przywieziono do Wilna. Nabożeństwo żałobne odbędzie się 23 b. m. o godz. 10 rano w kaplicy na cmentarzu po-Bernardyńskim. Po nabożeństwie zwłoki zostaną złożone na tymże cmentarzu, o czym zawiadamia stróżka **Rodzina**.

Zboże siewne hodowli miejscowej
**żyto „wysokolitewskie”,
pszenicę „wysokolitewską”**
POLECA
Wileński Syndykat Rolniczy
Wilno, Zawaina 9. Adres tel. „Rolnicze”.

Rola jednostki.

Kierunki polityczne obecnej Polski możemy dzielić pod różnym kątem widzenia. Pod względem partyjnym dają one 16 grup, reprezentowanych w Sejmie, i x ugrupowań tam nie reprezentowanych. Pod względem polityki zagranicznej dają dwa wielkie programy: ekspansji na zachód — demokracja narodowa i ekspansji na wschód — konserwatyści, i do tych dwóch programów dostosowaną politykę narodowościową: nacjonalistyczną — demokracji narodowej, oraz liberalną — konserwatyistów. Pod względem społecznym najdogodniej dzielić na grupy miejską, wiejską i robotniczą, pod względem stosunku do roli jednostki w życiu, czyli pod względem tematu artykułu niniejszego, na dwie zasadnicze ideologie tej roli: socjalistyczną i konserwatywną.

Celem ideologii socjalistycznej jest szczęście jednostki. Jednakże, aby każdej jednostce ludzkiej życie uszczęśliwić i równą dozę szczęścia zapewnić, socjaliści przekreślają życie indywidualne. Nie mając celu bardziej podniosłego, niż osobiste, egoistyczne, materialne szczęście każdego człowieka — socjaliści zwalczają jednocześnie człowieka, jako indywidualność, zwalczają człowieka jako siłę odrębną, wyższą od otaczającego ją środowiska.

Dla konserwatywności polskiego, którego filozoficznym podkładem jest doktryna katolicka — szczęście jednostki nie jest i być nie może celem ideowym. Natomiast, jako metodę pracy człowieka konserwatyzm uznaje tylko indywidu-

alizm, wychodząc z założenia, — że tylko niekrepowana indywidualna praca człowieka może dać maximum napięcia. Wszystkie wielkie wysiłki człowieka związane są z indywidualnością ludzką. Tylko tam, gdzie wola, umysł i inicjatywa człowieka nie były skrepowane, przyniósł on korzyść swemu społeczeństwu. Ogień Prometeusza tylko indywidualność ludzka przynieść jest w stanie.

Mimo tego, iż socjalizm: całkowite włączenie życia jednostki do życia państwowo-społecznego, owe braterstwo w codziennej katordze, jak skrajny socjalizm określił sam Aleksander Herzen — stoi na diametralnie odmiennym stanowisku od anarchji, jednakże pomiędzy anarchją a socjalizmem jest dużo rzeczy wspólnych. Wspólną jest negacja czynników, ograniczających indywidualność ludzką, a będących dla człowieka celem, czynników, o których wspomnieć musimy, aby wyjaśnić program doktryny konserwatywnej w stosunku do roli jednostki.

Socjalizm dąży do upaństwowienia całego życia jednostki, a anarchja do wydobycia się ze wszystkich więzów państwowych, oba jednak te kierunki nie uznają. Rodziny — nie jako środka skompletowania szczęścia osobistego człowieka, ale jako celu moralnego i społecznego, jako obowiązku, który wypełniać należy już dlatego, iż jest moralnym obowiązkiem.

Szkoły i związku kulturalnego z przeszłością, — to znaczy szkoły nie w pojęciu law szkolnych, albo

wykształcenia zawodowego, lecz pewnej ilości doświadczeń i pewnej linii dyscyplinarnej przy uktadaniu programu własnej pracy. Konserwatyzm bowiem nie zakłada własnych fundamentów pod budowlę, które chce wnieść, lecz buduje na tych, o których dzięki doświadczeniom przeszłości wie, iż go nie zawiodą.

Państwa — znowuż nie w pojęciu maszyny biurokratycznej, dostarczającej każdemu człowiekowi codziennie pewnej ilości kart chlebowych, — lecz jako celu idealnego. Państwo konserwatywne nie krepuje politycznej, naukowej, artystycznej czy też ekonomicznej działalności człowieka, państwo to nie jest dla niego metoda, lecz celem idealnym. Państwo jest żywą emanacją narodu, powinno być też emanacją wszystkich narodowych sił kulturalnych, zogniskowaniem wysiłków przeszłości i przyszłości.

Symbolem tego, iż państwo jest celem idealnym jednostki, jest monarchja. Bez względu na najbardziej republikańską treść ustroju państwowego, instytucja monarchy, oznacza iż najwyższa godność w państwie nie ma służyć do zaspakajania czyichkolwiek ambicji, lecz ma być wykładnikiem moralnego znaczenia państwa.

Celem każdego państwa, a państwa polskiego w szczególności, jest zwiększenie jego sił, ten „wzrost” państwa, jeżeli mamy użyć organicznego porównania. Z tego więc względu państwo musi podporządkować wąsko-narodowe interesy narodu interesom narodowym, pojętym szerzej, głębiej i

obliczonym w dalszej perspektywie dziejowej. Państwo Polskie musi być narodowe, ponieważ taki jest cel jego istnienia, ale też anty-nacjonalistyczne, ponieważ taki powinien być program jego działalności.

Konserwatyzm więc, jako doktryna społeczna, jest odwróceniem socjalizmu, dla socjalizmu materialne szczęście człowieka jest celem, maszyna państwowa środkiem, dla konserwatywności indywidualna swoboda pracy jest środkiem, państwo jest jednym z jego celów. Jeżeli byśmy tę samą swobodę indywidualną pracy i ruchów, jaką idea konserwatywności pozostawiła jednostkom, wzięli *in abstracto* i pozbawili ją jej programu, to jest prawa, moralności i innych celów idealnych, to będziemy mieli anarchję. Anarchja jest więc jakgdyby trupem wolności indywidualnej, wolnością indywidualną pozbawioną programu, celu idealnego i prawnej metody postępowania, wolnością indywidualną bez duszy.

Cat.

We wczorajszym (90-ym) numerze „Dziennika Wileńskiego” w artykule wstępnym znajdujemy następujący pasus: „bolszewickie praktyki Okonów i niezdrów z nimi sojusze hrabiów Baworskich”.

Jest to nieprawda. Jednocześnie zapewniamy publiczność Wileńską, że „Słowo” nigdy nie będzie: „na bolszewickie praktyki Łańcuckich i niezdrów z nimi sojusze Romanów Dmowskich”. Uważamy swój posterunek prasowy w mieście obecnie kresowem, za zbyt odpowiedzialny, aby pozwolić sobie na błędne informowanie naszych czytelników.

Wiadomości polityczne

Podróż Naczelnika Państwa do Rumunii.
„Agencja Wschodnia” donosi z Warszawy, że podróż Naczelnika Państwa do Rumunii wyznaczona jest na dzień 6 września.

Nowi ministrowie.
Naczelnik Państwa podpisał dekret, mianujący Kazimierza Kumanickiego, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego, ministrem oświaty i wyznań, oraz Józefa Raczynskiego, ministrem rolnictwa. (Pat.)

Audjencje.
W poniedziałek wieczorem Naczelnik Państwa przyjął kolejno min. Narutowicza, oraz Prezydenta Ministrów p. Nowaka. Obydwie audjencje dotyczyły sprawy obrad Ligi Narodów, oraz udziału w nich naszych przedstawicieli. (AW.)

Z Rady Ministrów.
Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ministrów rozpatrywano między innymi wniosek ministra zdrowia publicznego o rozciągnięciu na województwa wschodnie, oraz Zie-

!Sprzedać!
Najpewniej i dogodnie w Domu Hand.-Kom. „Pomoc”, Jagiellońska 1.

TYTUŁ POLSKI. Sala „Lutnia”.
Dzisiaj codziennie
Występy wandy Osterwiny
Wojna i miłość
Komedja w 3 akt. W. Chelmskiego.
Początek o g. 8.

mię Wileńską niektórych przepisów w sprawie zwalczania chorób zakaźnych, oraz projekt rozporządzenia w sprawie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską rozporządzenia o kontroli państwa. (Pat.)

Nota Polski w sprawie nowych gwałtów litewskich.
Minister spraw zagranicznych wysłał do prezydenta Rady Ligi Narodów notę w sprawie nowych gwałtów litewskich, oraz przebranie wojska litewskiego nad ludnością, zamieszkującą strefę neutralną i terytorja polskie graniczącą z nią. Wobec niemożliwej sytuacji, stworzonej przez władze litewskie, oraz przez celowe tolerowanie napałów na strefę, nota ponownie zwraca uwagę na konieczność wykonania uchwały Rady z dnia 17 maja w sprawie likwidacji strefy neutralnej. Do noty dołączony jest dokument, zawierający szereg faktów. (Pat.)

Delegaci Polscy na trzecią sesję L. N.
Delegatami na trzecią sesję Ligi Narodów, rozpoczynającą się 4 września, mianowani są prof. Askenazy, dr. Chodźko oraz Pluciński. (AW.)

Delegaci Litewscy na posiedzenie Ligi Narodów.
Na posiedzenie plenarne Ligi Narodów, które się odbędzie 11 września w Genewie, gabinet ministrów wydelegował posła litewskiego w Londynie p. Narus-Naruszewicza, posła w Berlinie, p. Sidzikauskasa oraz p. Jonynasa. (AW.)

Pop swoje a chłop swoje.
Gazety kowieńskie ogłaszają tekst odpowiedzi litewskiej na zawiadomienie konferencji ambasadorów o warunkach uznania Litwy de jure. Litwa zgadza się wykonać postanowienia traktatu wersalskiego, dotyczącego żeglugi na Niemnie, uzależniając to od ustąpienia Polaków z zajmowanego przez nich jakoby litewskiego terytorjum. Rząd litewski daje wyraz przekonaniu, iż po uznaniu Litwy przez Entente, Ameryka nie będzie sprzeciwiała się przyłączeniu Kłajpedy do Litwy. (Pat.)

Zmiany w gabinecie kowieńskim.
„Echo Litwy” zamierza zawiadomić o rzekomym zamiarze ustąpienia ministra Spraw Wewnętrznych p. Oleki, oraz ministra Rolnictwa p. Aleksy. Ministrowie ci istotnie podali prośbę o dymisję, lecz cofnęli ją. Zmiany w gabinecie ministrów, według „Echa Litwy”, nie są w żadnym stopniu spowodowane różnicą zdań w sprawie umiędzynarodowienia Niemna. Minister Skarbu p. Dobkiewicz ustąpił z powodu różnicy poglądów pomiędzy nim a większością sejmową na sprawy waluty litewskiej i banku emisyjnego. (P. W.)

Sprawa długów i odszkodowań.

„Daily Chronicle” prostuje.

LONDYN. (Pat.) „Daily Chronicle” pisał, że twierdzenie, jakoby Anglja usiłowała używać długów francuskich jako broni politycznej, grożąc Francji, jest nieścisłe, musimy oświadczyć kategorycznie, pisze „Daily Chronicle” że przywróceniu się części długu francuskiego, nie możemy zrzekać się całego, wówczas gdy Francja wydaje pieniądze, uprawiając politykę kosztowną nie tylko dla niej, lecz dla całej Europy.

Oświadczenie Poincaré'go.

PARYŻ. (Pat.) „Matin” donosi, że Poincaré podczas pobytu w Londynie zapewnił przedstawicieli państw sprzymierzonych, będących dłużnikami Francji, że bez względu na sytuację, jaką wytworzyła nota Balfoura, Francja nie będzie się domagała spłacenia

długów, zaciągniętych przez te państwa we Francji.

Belgia razem z Francją.

BRUKSELLA. (Pat.) Theunis odbył onegdaj konferencję z przedstawicielem belgijskim Komisji Reparacyjnej. Jest pewne, że, w razie odmowy udzielenia gwarancji, Niemcy nie otrzymają moratorium. Jeżeli w tych warunkach powstanie konieczność zastosowania sankcji, Belgja stanie po stronie Francji. Pod tym względem stanowisko Belgji jest zdecydowane.

Członkowie Komisji Reparacyjnej w Berlinie.

BERLIN. (Pat.) Członkowie Komisji Reparacyjnej złożyli formalną wizytę Kanclerzowi Rzeszy. Dziś rozpoczną się obrady pod przewodnictwem ministra skarbu.

V grupa. Ruch klasowo-robotniczy.

Narodowa partja robotnicza.
Polska partja socjalistyczna.
Komuniści.

VI grupa. Mniejszości narodowe.

Żydzi.

Niemcy.

Poza Sejmem istnieją następujące ugrupowania: Unja Państwowa Narodowa, która nie jest stronnictwem lecz zblokowaniem różnych elementów, głównie ze względu na wybory, następnie: Chrześcijańsko - Narodowe Stronnictwo Rolnicze, którego nie należy utożsamiać z grupą Dubanowicza, gdyż to jest konserwatywno-ludowa grupa na terenie Wielkopolski, wreszcie Stronnictwo Realnej Pracy Narodowej, czyli konserwatyści b. Królestwa, a także Polski Związek Kresowy.

Przedstawiliśmy sytuację obecną. W sposób następujący zmieni się ona wobec dynamiki przedwyborczej.

I grupa.

Klub pracy konstytucyjnej jako taki przestaje istnieć z dniem zamknięcia Sejmu. Stronnictwa, które wysłały do niego reprezentantów, rozpoczną akcję przedwyborczą razem z inteligencją miejską.

II grupa.

Stronnictwa, wymienione pod II grupą w wykazie powyższym, połączą się z konserwatystami poznańskimi (Chrześc. Nar. Str. Roln. i rozpoczną akcję wyborczą pod nazwą *Chrześcijański Związek Jedności Narodowej*. Będzie to grupa najzjadliwiej zwalczana przez przeciwników.

III grupa.

Ze stronnictw, wymienionych pod tą rubryką, grupa p. Skulskiego, małe ugrupowanie p. Matakiewicza i Polski Związek Kresowy utworzyły blok pod nazwą *Centrum Polskie*. Centrum to będą popierać konserwatyści b. Królestwa. Naszym zdaniem, nie ma ona wielkich widoków powodzenia. Co zrobi Zjednoczenie Mieszczańskie niewiadomo, być może zechce spróbować własnych sił na gruncie Poznańskiego.

IV grupa.

Ruch ludowy nie pójdzie jednolicie. Prezes klubu Jan

Stapiński, osławiony „Jaś”, jedna z najbardziej ujemnych postaci naszego życia publicznego, wstąpił do grupy „Piasta”. Spółtowarzysze jego roboty do grupy „Wyzwolenia”. W ten sposób konkurować będą z sobą prądy: „Piast”—oparty o chłopów posiadaczy, „Wyzwolenie”—o chłopów proletariata, a na terenie ziem Wschodnich jeszcze Rady Ludowe, oparte o Straż Kresową. Ks. Okoń wyniósł się z tarnobrzskiego, skąd kandydował, i będzie szukał szczęścia gdzieś indziej.

V grupa.

Tutaj każda z partji pójdzie oddzielnie. N. P. R. ma szanse w Poznańskim na Śląsku i w b. Królestwie. P.P.S. w b. Królestwie i Małopolsce. Komuniści w Królestwie Małopolsce, ale największe w Poznańskim, gdzie szanse P.P.S. są minimalne. Wogóle, należy przypuszczać, że P. P. S. straci i na rzecz N.P.R. i na komunistów i na chrześcijańskich robotników.

VI grupa.

Wszystkie mniejszości narodowe, a nie tylko Żydzi i Niemcy, tworzą wspólny blok wyborczy. Naszym zdaniem, nie zdobędzie on więcej niż 40 mandatów. *Cat.*

Generalny Komisarz Wyborczy.

WARSZAWA. 22/VIII. (A. W.) Naczelnik Państwa mianował doktora Tadeusza Breslewicza, Sędziego Sądu Najwyższego, Generalnym Komisarzem Wyborczym.

Komisje Wyborcze a wybory do Senatu.

Akcję wyborczą do Senatu przeprowadzać będą Komisje Wyborcze Obwodowe, te same, na których spoczywać będzie akcja wyborcza do Sejmu, oraz Komisje Okręgowe z siedzibą w centrach administracyjnych wojewódzkich.

Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśnił, że członkami Obwodowych Komisji Wyborczych oraz Okręgowych Komisji Wyborczych, które przeprowadzać będą wybory do Senatu, mogą być osoby nie posiadające prawa wybierania do Senatu. Potrzebne jest jedynie prawo wybierania do Sejmu.

Lokale wyborcze.

Zgodnie z wyjaśnieniem Min. Spraw Wewnętrznych lokale wyborcze mogą być w wypadkach ostateczności położone poza obrębem obwodów wyborczych, byle tylko nie znajdowały się one dalej, niż o 6 kilometrów od najdalejszego krańca obwodu. Wypadki

takie mogą mieć miejsce tylko wówczas, gdy w obrębie obwodu brak jest odpowiednich pomieszczeń.

Urny wyborcze.

Wobec znacznej ilości urn, potrzebnych do głosowania na terenie Wileńszczyzny, przewidywane jest użytkowanie urn, które służyły w czasie wyborów do Sejmu Wileńskiego.

Spisy wyborców a obywatelstwo.

Wobec brzmienia artykułu 1-go Ordynacji Wyborczej, który określa, że czynne prawo wyborcze posiada „obywatel Rzeczypospolitej”, zostało wyjaśnione, że pomieszczenie w spisach wyborców nie może być podstawą do dowodzenia praw obywatelstwa polskiego ze strony osób, które omyłkowo zostały w spisie wyborców umieszczone.

Stanowisko aktywistów białoruskich.

„Białoruski Szlach” tak charakteryzuje obecną sytuację białorusinów: „Sytuacja polityczna w zakresie sprawy białoruskiej przedstawia się w tej chwili zupełnie jasno: tylko w ścisłej łączności z Rzeczpospolitą Polską istnieje możliwość osiągnięcia tych celów, do jakich dąży przywódca ruchu narodowego białoruskiego”. Wreszcie pismo wyraża mniemanie: „Jesteśmy przekonani, że zdrowy rozsądek białoruskiego narodu powstrzyma go od tych omyłek, jakie dotąd robiono i zmusi go do porzucenia polityki awanturnictwa i donkichotyzmu, jaką prowadzili niektórzy działacze, pozostający zagranicą. (Kowno, Praga i Ryga).

Odwołanie urlopów.

W związku z akcją wyborczą udziałem administracji w technice wyborczej, z rozporządzenia Delegata Rządu odwołane zostały urlopy wyższych i niższych urzędników administracyjnych. Ci, którzy już korzystali z urlopów, zostali zawiadani z urlopów.

Organizacja wyborów.

Utworzony przy Magistracie miasta Wilna miejski komisarjat spisowo-wyborczy poszukuje kandydatów na instruktorów i urzędników spisowo-wyborczych. Reflektanci mają się zgłaszać w godzinach urzędowych (9—3) Mała Połudulanka 11, gmach Gimnazjum Zygmunta Augusta, najpóźniej do soboty 26 sierpnia.

Stwierdzenie praw wyborczych.

Współpracownik A. W. uzyskał z miarodajnego źródła następujące wyjaśnienie w sprawie stwier-

Austria nad przepaścią.

Krzyk rozpaczny.

WIEDEŃ (A. W.) Kanclerz Seipel ogłosił 21 b. m. oświadczenie do całego świata, wskazujące na rozpaczliwą sytuację. Austria zmuszona jest niezwłocznie pertraktować z Ententą. Istnieją pogłoski, że dr. Seipel zaproponował ma Włochom objęcie ekonomicznego protektoratu nad Austrią.

Jedyny ratunek.

WIEDEŃ (A. W.) Podobno dr. Seipel zamierza przedstawić Czechosłowacji projekt kontroli nad administracją austriackich kolei, jako gwarancję ewentualnej pożyczki dla Austrii. Dr. Seipel oświadcza, że jedynym ratunkiem dla Austrii jest rozciągnięcie kurateli przez grupę bankierów amerykańskich.

Przed wyborami.

Plan kampanji.

Dzisiejszy skład Sejmu pod względem partyjnym można podzielić na następujące grupy.

I grupa.

Klub pracy konstytucyjnej (małopolscy konserwatyści i demokraci).

II grupa. Stronnictwa o orientacji narodowo-demokratycznej.

Związek ludowo-narodowy.

Narodowo-Chrześcijańskie stronnictwo ludowe (inaczej grupa Dubanowicza).

Chrześcijańsko-narodowe stronnictwo pracy.

III grupa. Stronnictwa, pozbawione własnego kościoła ideowego, reprezentujące kompromis narodowej demokracji z ruchem ludowym.

Narodowe Zjednoczenie Ludowe (Skulski).

Stronnictwo katolicko-ludowe (klub Matakiewicza).

Zjednoczenie mieszczańskie (klub p. Rosseta, któremu oparciem służy przemysł spirytusowy w Poznańskim).

IV grupa. Ruch ludowy.

Polskie stronnictwo ludowe „Piast”.

Polskie stronnictwo ludowe „Wyzwolenie”.

Rady Ludowe.

Polskie stronnictwo ludowe lewica (Stapiński).

Stronnictwo chłopskie. (Stronnictwo liczące w Sejmie jednego przedstawiciela, a mianowicie ks. Okonia).

Hasła wyborów.

(Dokończenie).

Mając ideał Polski Bożej przed oczyma, zastanówmy się,—jakich środków możemy użyć, ażeby go urzeczywistnić. Przedewszystkiem jest pożądane celowe i świadome celu życiowe obcowanie uprzywilejowanych z upośledzonymi. Uprzywilejowanie bywa rozmaite, nie tylko co do mienia, lecz także co do wykształcenia, wychowania, uzdolnienia, charakteru i zdrowia. We wszystkich tych zakresach jedni mają więcej, a inni mniej. Jeśli są prawdziwymi Polakami, niech ci, co mają więcej, nie wynoszą się, lecz chętnie służą tym, co mają mniej, a ci co mają mniej niech nie zazdroszczą tamtym, lecz niech ich szanują i uznają istotne ich zasługi. Inicjatywa takiego przyznanego obcowania uprzywilejowanych z upośledzonymi może być wprowadzoną do naszych obyczajów jedynie przez tych, co mają więcej.

Nie zamykajmy się dumnie w kastach, a starajmy się poznać i zrozumieć ludzi, z którymi się spotykamy. Śmiało wszczynajmy z nimi rozmowy o sprawach publicznych i szerzmy ideał Polski Bożej, w której zapanuje spr-

wiedliwość. Takie indywidualne rozmowy z tymi, którzy pod jakimkolwiek względem mają mniej od nas, stanowią potężny środek działania, szczególnie w epoce wyborów.

Niech o tych nadchodzących wyborach i o zasługujących lub nie zasługujących na zaufanie kandydatach na posłów rozmawia rozumnie, szczerze i uczciwie fabrykant z robotnikiem, ziemianin z chłopem, nauczyciel z uczniami, lekarz lub adwokat z klientami, ksiądz z parafjanami, pani ze służącą. Niech czasu i siły na takie rozmowy nie żałują, niech usilnie domagają się skreślenia w listach wyborczych nazwisk ludzi wyborcom nieznanym, nie mających zasług narodowych i nie budzących powszechnego zaufania.

Wprowadzanie podstępne do Sejmu takich ciemnych osobistości jest jednym z najgorszych skutków walk między partjami, gdyż trafia się, że działalność partyjna szkodziła narodowi otwierając drogę do władzy ludziom w najwyższym stopniu nieodpowiednim.

Trzeba tworzyć organizacje wyborcze z czynnym udziałem inteligencji i śmiało przeciwdziałać agitacji wyrotowej demagogów, których osobiste przewraki, nieprawdziwe zyski, ciemna przeszłość łatwo wydobyc na światło dzienne. Nikomu nie wolno się od tej pracy

usuwać, jeśli ma być uważanym za prawdziwego Polaka.

Trzeba w imię Polski Bożej wszcząć ruch oświecamia ludu. Niech wszystkie wykształcone kobiety w każdej wiosce zbierają raz na tydzień grono ludzi dla objaśniania, według istniejących dobrych podręczników, nauki o Polsce. Znajdą uważnych i wdzięcznych słuchaczy, jeśli same włożą serce i duszę w to zadanie. Wiedźmy, że to nasz pierwszy obywatelski obowiązek, żeby ciemne masy oświecić co do nadchodzących wyborów. Nie tłómaczmy się wybiegiem, że to nic nie pomoże, a raczej zaszkodzi, bo lud jest nieufny. Zaufanie ludu musimy zdobyć pod grozą najstraszniejszej niewoli, którą nam przygotowują przewrotni demagodzy. Trzeba ludowi pewne niezawodne i niewątpliwie pewniki tak uprzystępniać, aby żadna wroga argumentacja nie mogła ich zachwiać w sumieniu Polaków.

Pierwszym i najważniejszym z pośród tych pewników jest to, że sianie zazdrości i nienawiści między ubogimi a bogatymi, nieukami a uczonymi, ludźmi słabymi a silnymi—jest dla jednych i drugich szkodliwe. Tylko nasi wrogowie mają w tem interes, aby powasnić między sobą Polaków, szcując jednych przeciwko drugim. Zadania Polski mogą być spełnione

tylko gdy wszyscy Polacy będą zgodnie pracować, ubodzy i bogaci, uczeni i nieuki, ludzie tępli i ościężali zarówno jak ludzie zdolni i pomysłowi.

Harmonja i zgoda Polaków wytworzą siłę narodu, a wszelkie walki klasowe niszczą tę siłę. Siewcy zazdrości i nienawiści, agitatorzy strajków rolnych są wrogami tej Polski Bożej, w której wszystkim będzie dobrze. Ten, co zachęca do rozgrabienia bogactw lub do zmarnowania zbiorów, podkopuje ogólne bezpieczeństwo mienia i uniemożliwia wzrost powszechnego dobrobytu.

Zdemaskowanie demagogów budzących nienawiść klasową jest dziś wielce ułatwione przykładami z Rosji sowieckiej. Widzimy jak tam zrujnowano bogatych, lecz wcale nie wzbogacono ludu. Widzimy, że uczynili to Żydzi z nienawiści do ludu, tylko aby sobie zapewnić ogromne zyski.

Takim samym wrogiem ludu jest każdy rzekomy ludowiec, który chłopów bałamuci, obiecując im ziemię i dostatki panów. On sam tylko chce się wzbogacić, a łatwowierny lud użyć za narzędzie swej władzy. Trzeba tę prawdę licznymi przykładami udowodnić i ogół ludu przekonać, że jego rzekomymi opiekunowie są wyzyskiwaczami i oszustami.

W jednoci i zgodzie wszystkich

Polaków jedynie tkwi siła, wiodąca do powszechnego dobrobytu. To jest pewnik oczywisty, którego powszechne zrozumienie ubezwzględniłoby zupełnie agitację rewolucyjną, a nawet wszelkie strajki. Strajki są wymysłem, który zmniejsza bogactwo narodu i opóźnia osiągnięcie dobrobytu powszechnego. Prawdziwi Polacy zdolają się porozumieć między sobą co do wysokości zarobków, nie uciekając się do gwałtów, ani do zaniechania pracy wytwórczej. Jedynie praca wszystkich Polaków może poprawić nasze położenie.

Taki pewnik oczywisty życia narodowego jest więcej i trzeba je sformułować jasno, aby wytworzyć wspólne wyznaczniki całego narodu polskiego, wspólny plan celowego działania wszystkich Polaków, przyjmujących hasło Polski Bożej.

Tej Polski Bożej nie zbudują ludzie, którzy jej w sercu nie mają. Trzeba do Sejmu wybierać ludzi uczynnych, światłych, wykształconych i zasłużonych, aby oni postępowali roztropnie i rozumnie. W tej walce z ciemnotą i chciwością demagogów wszyscy Polacy powinni udział przyjąć, szerząc zrozumienie ideałów Polski Bożej.

Romaniszki 5 7 sierpnia 1922 r.

Prof. Wincenty Lutostawski.

zenia czynnego prawa wyborczego:

Czynne prawo wyborcze będzie przysługiwało tym osobom, które swą przynależność państwową wykazą za pomocą stałych legitymacji, wydanych bądź przez Zarząd Cywilny Ziem Wschodnich, władze b. Litwy Środkowej, bądź też władze Rzeczypospolitej Polskiej i nie odwołanych przez władze administracyjne pierwszej instancji, jako też za pomocą metryk, stwierdzających urodzenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz też za pomocą paszportów, książek zwolnienia z wojsk polskich i t. p. Ze strony czynników miarodajnych będą czynione możliwe ułatwienia w celu umożliwienia wyborcom skorzystania z prawa wyborczego. Świadczy o tem między innymi długi, dwutygodniowy termin dla reklamacji w sprawie wciągnięcia do listy wyborców. Termin ten przy wyborach do Sejmu Wileńskiego był znacznie krótszy, trwał bowiem zaledwie 3 dni.

Organizacja prac wyborczych w Wilnie.

Kierownictwo prac spisowych przy Magistracie Wilna postanowiło przedstawić Radzie Miejskiej do zatwierdzenia następujące etaty: 28 Instruktorów spisowych, około 400 spisywaczy i 100 przepisywaczy, którzy rozpoczną swą pracę po ukończeniu samego spisu. Na stanowiska te będą przyjmowani jedynie pracownicy z pośród osób, które ukończyły pracę spisywaczy. Do obowiązków instruktorów spisowych należy nadzór ogólny nad układaniem spisów. Każdy z instruktorów otrzyma w tym zakresie nadzór nad dwoma obwodami głosowania.

Lokale dla obwodowych komisji wyborczych.

Magistrat wszczął energiczną akcję w celu wyszukania lokali dla Obwodowych Komisji Wyborczych. Większość lokali już znaleziono.

Zebranie Rady Miejskiej.

W ciągu bieżącego tygodnia odbędzie się zebranie Rady Miejskiej w celu wyboru 2 członków Okręgowej Komisji Wyborczej. W przyszłym tygodniu należy oczekiwać następnego zebrania dla wyboru 165 członków Komisji Obwodowych oraz tyluż zastępców. (AW.)

Czyście ofiarowali

1% na zdemobilizowanych!

Przed ośmiu laty.

(Zapiski z dnia na dzień).

13)

W Gaiacu niejaki pan D., kreśląc opis „strasznych dni” Kaliskich, w tak oto trafny, bardzo trafny sposób położył palec na jednym z głównych rysów psychologicznych, cechujących dzisiejsze nastroje nasze:

„W oczach moich rozwija się cała psychologia ludzi, wychowanych na kilkudziesięciu latach wygodnej bądź co bądź kultury kapitalistycznej. Brak hartu. Nieudolność do przyjęcia i opanowania sytuacji niezwykłej. Lęk. I to wszystko dzierżgane wściekłym bólem nad stratami materialnymi. Przytem traktowanie tej całej wielkiej sprawy, która dla Polski każdego dnia w narodową przemienić się może, jako krzywdzącego najścia na moje, na właśnie moje tylko osobiste sprawy. Otośmy wszyscy w tych najpierwszych dniach wypowiedzenia wojny — otośmy byli tacy. W dodatku każdy miał kogoś daleko i drżał. Kolejne stanęły. Otośmy znów przed sobą roztoczyli całe niedoleństwo ludzi, w których nie zostało już nic z pioniera. Dla których o spr-

Bratnia pomoc Wileńska.

Prawie jednocześnie z wskrzeszeniem Uniwersytetu St. Batorego w Wilnie jesienią 1919 r. powstała organizacja, skupiająca ogół polskiej młodzieży Akad. na zasadach samopomocy, o charakterze apolitycznym p. n. T-wa „Bratnia Pomoc Polskiej Młodzieży Akademickiej”.

Obecnie Br. Pom. stanowi najliczniejszą organizację o charakterze ogólno-akademickim na gruncie Wileńskim. Liczba członków zwyczajnych sięga tysiąca, honorowych — 8, członków protektorów wspierających jeszcze nie mamy, jednak odpowiednia akcja, celem pozyskania takowych, będzie wszczęta niebawem. Wśród członków honorowych mamy ludzi najbardziej zasłużonych dla Uniwersytetu i rozwoju T-wa. Sa nimi: **Naczelnik Państwa Józef Piłsudski**, 1-y Rektor prof. Siedlecki, Władysław Mickiewicz, 1-y Opiekun T-wa prof. Ziemiacki, gen. Żeligowski, prof. Ruszczyk, prof. Władyczko, i Hr. Anna Mohl. Aczkolwiek Br. Pom. jak głosi statut, jest stowarzyszeniem tylko Polskiej Młodzieży Akademickiej, to jednak w myśl uchwały Walnego Zebrania z dn. 10.12.21 mogą być obecnie przyjmowani i akademicy innych narodowości, które nie mają na Uniwersytecie Wileńskim swych odrębnych organizacji samopomocowych. To też obecnie do Bratniej Pomocy P. Mi. Akad. mogą się zapisywać akademicy wszystkich narodowości za wyjątkiem żydów, którzy stworzyli swą własną organizację pod nazwą „Wzajemna Pomoc Żydów”. Stosunek procentowy członków według narodowości jest następujący: Polaków — 93,8; Białorusinów — 3,4 proc.; Litwinów — 0,6; Rosjan — 1,2 proc.; Tatarów — 0,5 proc i innych — 0,5 proc.

Organizacja wewnętrzna jest następująca: organem kierowniczym T-wa jest Zarząd, złożony z 13 osób, na czele którego stoi Prezes i dwaj Vice-Prezesi, którzy stanowią Prezydium. Organami wykonawczymi są Sekcje i Komisje, wyłonione przez Zarząd, których liczba i skład może być zmienny, stosownie do potrzeb chwili. Pewna ilość Sekcji stanowi Wydział pod kierunkiem jednego z vice prezesów. W chwili obecnej mamy dwa Wydziały: I — pomocy bezpośrednio czyli doraźnej, mieści w sobie 5 sekcji, prowadzonych przez poszczególnych członków Zarządu, a mianowicie: zaopatrzenia, obładowa, Ogniskowa, finansowa i zdrowia; II — Ogólny czyli pomocy pośredniej, prócz Sekretariatu Generalnego, ma trzy sekcje: pomocy nauko-

wych, pośrednictwa pracy i przedsiębiorstw. Każda sekcja składa się z dowolnej ilości referatów. Ponadto działają Komisje: kwalifikacji pomocy, regulaminowa, budowlano-mieszaniowa i inne powoływane doraźnie. Bezpośrednio przy Prezydium funkcjonuje biuro prasowe Br. Pom. Organem, kontrolującym działalność Zarządu, jest Komisja Rewizyjna, wybierana również, jak i Zarząd, na Dorocznem Walnem Zebraniu.

Stosownie do różnorodnych potrzeb akademika, działalność Bratniej Pomocy jest bardzo różnorodna i polega głównie na zaspakajaniu potrzeb: a) materialnych, b) naukowych i c) kulturalnych.

W zakresie pomocy materialnej należy odróżnić pomoc mieszkaniową, żywnościową, odzieżową, finansową, lekarską i pośrednictwa pracy.

Źródła finansowa Br. Pomoc czerpała: I-o z subsydjów rządowych — w r. b. otrzymano sumę mk. 5.000.000, z pomocy społecznej uzyskano 300.000, nielicząc ostatniej darowizny w postaci 20 dziesięcin ziemi nad jez. Narocz, ofiarowanej przez kol. Władysława Boczkowskiego. Z pomocy zagranicznej uzyskano świadczeń na sumę 15.000.000 mk. p. (produkta, odzieży, książki, remont lokalu na bursę i mense, oraz wewnętrzne urządzenie takowych.) Z własnych imprez uzyskano za pośrednictwem Sekcji przedsiębiorstw 1.500.000 mk. pol. Z powyższego wynika jak nikła była pomoc społeczeństwa w stosunku do ogólnego wpływu, wyniosła ona bowiem 15 proc., gdy w Warszawie dochodzi już do 10 proc.

Przytoczone sumy są zbyt niskie w porównaniu do potrzeb i zadań, jakie oczekują Br. Pom. w najbliższej przyszłości. Chodzi mianowicie o budowę i rozszerzenie podstawowych instytucji gospodarczych Br. Pom., jakimi są Mensa akademicka, bursy, Ognisko i Uzdrowisko. Na powyższe cele potrzeba niewzłocznie kilkudziesięciu milionów marek polskich. Natomiast realizowanie tych zadań da nam możliwość oprzeć dalszą działalność Br. Pom. na zdrowych zasadach samopomocy i samowystarczalności. W celu zdobycia niezbędnych podstaw finansowych dla urzeczywistnienia powyższych zamierzeń i przez wzgląd na palące potrzeby bieżące i nader ciężkie położenie materialne, przystępujemy do szerokiej akcji pod nazwą: „Dzień Akademika”, która ma na celu przede wszystkim propagandę pomocy społecznej na rzecz instytucji akademickich, oraz doraźne i racjonalne zasilenie funduszu Br. Pom. na dłuższy okres czasu.

KRONIKA.

KALENDARZIK.

Dzień — Filipa i Bencjusza W.
Jutro — Bartłomieja Ap. Ptolomeusza
Wschód słońca: 4.50.
Zachód „ : 7.14
DMIANY KSIĘŻYCA:
Nów — godz. 10 m. 34 wiecz.
TEATRY:
Teatr Polski: „Wojna i miłość”.

WILEŃSKA.

× **Ze Zjazdu Katechetycznego.** Od ks. prof. Leopolda Chomskiego otrzymujemy następujący list: Dnia 22 sierpnia r. b. opuszczają Wilno uczestnicy Kursu Katechetycznego, trwającego od dnia 1 sierpnia.

Ostatnie 3 dni Kursu zostały poświęcone na Rekolekcje, którym przewodniczył głęboki myśliciel i świetny mówca ks. Dzieździewicz ze Lwowa.

Wielka wdzięczność należy się organizatorom kursu, a w szczególności ks. prałatowi Ciepłińskiemu, że tegoroczny kurs katechetyczny odbył się nie gdzie indziej tylko w Wilnie. Dato to bowiem możność księżom prefektom z całej Rzeczypospolitej Polskiej zapoznać się z Wilnem, jego okolicami i życiem, a przeto zacieśnić węzły, łączące Wileńszczyznę z resztą ziem polskich.

Grono księży prefektów długo i serdecznie wspominać będzie te piękne dni, spędzone razem we wspólnej pracy z kolegami z całej ziemi polskiej.

× **Z Delegatury Rządu.** Powrócił z urlopu Naczelnik Wydziału Prezydalnego p. Malinowski i objął obowiązki Delegata Rządu. Pan Stanisław Rzewuski zatrzymując kierownictwo techniczne wyborami objął stanowisko Naczelnika Wydziału Administracyjnego. (Wap.)

× **W sprawach paszportowych.** W najbliższym czasie będą wydawane paszporty, ustalone Okólnikiem Ministerjum Spraw Wewnętrznych w przedmiocie dowodów osobistych.

Paszporty te będą jednocześnie służyły jako dokumenta stwierdzające obywatelstwo posiadacza.

Osobom, nie mogącym wylegitymować się narazie do obywatelstwa polskiego, będą wydawane dowody osobiste na przeciąg 6 miesięcy, w którym to czasie osoby te będą mogły udowodnić swe prawa do obywatelstwa polskiego. Karty pobytu będą wydawane jedynie tym osobom, którym nie będzie można ani nadać, ani uznać, ani stwierdzić obywatelstwa polskiego. (Wap.)

— **Ilość wydanych paszportów.** Ludność powiatu Wilejsko-

Trockiego nie spiesz się z wyrobieniem sobie paszportów. Dotychczas Starostwo Wileńsko-Trockie wydało 1004 paszportów krajowych, 1200 paszportów osobom przybyłym z Rosji, oraz 36 kart pobytu. Główną przyczyną, dlaczego ludność nie wyrabia sobie paszportów, jest konieczność przyjazdu do Wilna, aby móc paszport sobie wyrobić. (Wap.)

— **Pożeganie Edmunda Gasińskiego.** Wczoraj był pożegnalny występ znakomitego artysty, Edmunda Gasińskiego. Po drugim akcie zebrani na scenie uczestnicy sceny naszej utworzyli półkole, a dyrektor trupy wileńskiej w słowach serdecznych żegnał jednego z mistrzów scen polskich. Pan Gasiński wyjaśniał, iż gra najzdolniejszego nawet aktora nie może dać wiele publiczności, o ile zespół sceny nie dopisze, a serdecznym komplementem pod adresem Wilna zakończył swe przemówienie.

× **Kolegi stanu ludności.** Dotkliwy brak danych statystycznych, dotyczących ludności Wileńszczyzny skłonił Delegaturę Rządu do wydania zarządzeń, celem wprowadzenia ksiąg stanu cywilnego, które w najbliższej przyszłości zostaną założone. (Wap.)

— **Konstytucja 17 marca 1921 r.** Ruchliwe Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im. Tadeusza Kościuszki urządziła pod powyższym tytułem odczyt, we czwartek 24 sierpnia r. b. o godz. 7 wiecz. w Domu Ludowym im. ks. bisk. Bandurskiego przy ul. Nowa Aleja 2.

Prelegentką będzie p. dr. Ewelina Wróblewska.

Nie wątpimy iż przybędzie liczny zastęp słuchaczy, bo i temat dla nas bardzo ważny i poruszający i osoba Sz. prelegentki daje rękojmię iż każdy ze słuchaczy wyniesie duże korzyści z czwartkowego zebrania.

Po odczytce dyskusja.

Wstęp wolny.

— **Kursa dla analfabetów.** Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im. Tadeusza Kościuszki zakłada bezpłatne kursy wieczorowe dla dorosłych.

Zapisy na kursy przyjmowane są codziennie w lokalu Domu Ludowego im. ks. bisk. Bandurskiego od godz. 6 — 8 wiecz.

Nauka na kursach bezpłatna. Kursa będą otwarte gdy zapisze się dostateczna ilość słuchaczy.

× **Podatki od wolnych zawodów.** Dowiadujemy się, iż na przyszłym posiedzeniu Rady Miejskiej będzie rozpatrywany projekt obłożenia podatkiem dochodowym wolnych zawodów. Dotych-

wach życia decyduje nie własna sprawność zdobywczą, ale telegraf, kolej, telefon”.

Święta prawda. Ale uwagi mniejsze równają się zarzutowi: Czemu wy, mieszczuchy, nie macie natury ludzi przebywających od dzieciństwa w dżunglach, lub na Pampasach!

Czemu? Bo mieć jej nie możemy. Tak zupełnie jak człowiek współczesny nie może już być np. starożytnym grekiem, lub średniowiecznym inkwizytorem, lancznikiem, astrologiem, albo żakiem.

14 września 1914.

Z dnia na dzień, z zapartym oddechem, przy napięciu ustawicznem jakby całego jestestwa, przylżywszy ucho do gazet „Dodatek nadzwyczajnych”, wciąż tętniących odgłosami bitew stacynych współcześnie w różnych światach stronach, w niepewności jutra, cisi i skupieni jakby pod sklepieniem jakiejś obrzymiej bazyliki, gdzie spełniają się jakies mniemych powagi misterja — trzymał

A cóż innego dziś nam pozostało?

I niech nikt nie mówi, że zadanie łatwe.

Trwać. Wytrwać. — Bagatela!...

Po cudnych dniach zapowiadających jesień wręcz przepiękną, tak piękną, jak ś. p. lato tego-

roczne, po nagłej silnej burzy spadł gwałtownie barometr i typowo jesienny „kapuśniaczek” rży.

Lepiej to, czy gorzej dla wojsk biwakujących w polu? Któż zgadnie, któż z nas, mieszczuchów, nawet odczuć zdoła w całej rozciągłości tę niedolę żołnierzyka na wojnie?

My sobie w ciepłym pokoju, u lampy przysłonietej abażurem, w wygodnym fotelu czytamy, pochłaniamy do ostatniej, najostatniejszej literki gazetę. I... i najgłębiej szarpiąc nas po duszy troską jest kwestja: zajmą Niemcy Warszawę, czy nie zajmą? Bo w kwestji tej chodzi już bezpośrednio, najbezpośredniej: o naszą, warszawską skórę.

Niech za górami gdzieś ryczą działa,

W umiarkowanej zostanmy strefie! Byle łeb cały, — już Bogu chwala! Panie Józefie.

Niech się potężne ścierają prądy W sprzecznych zakusów i potrzeb strefie —

Z własnego kąta na obce lądy, Na sam ocean gwizdźmy, Józefie!

Nie, — by zardzewieć w beznamiętnej sieście,

W dolce far niente lub w gnusnym kwefie;

Zostawmy kądziel wątej niewieście, Ale z pod pieca... wars, Józefie!

Do drzemki ja ci nie nucę „luli”, Ja ci do czepca włosów nie trefię, Lecz o kapocie i o koszu! Czy znasz przypowieść, panie Józefie?

Choć słuch dopisze, stultwszy uszy, W umiarkowanej wytrwajmy strefie! Oskuban z pierza kiej kto się puszy... Prawda, Józefie?

A że ciężko tylko trwać, tylko rannych podbierać i dorlotować, tylko zawiązywać komitety i podkomitety, dali Bóg, ciężko!

Gdzieś temi dniami czytałem: „Wielkim płomieniem buchnęły męstwo i waleczność Belgów”. O! byłyby zajaśniały nie mniejszym blaskiem męstwo i waleczność bitewna Polaków; ale gdzież miał zmanifestować się niewygasy, tradycyjny furor polonus? Walczą jak lwy polscy... pardon... żołnierze polscy powcielani do trzech armij w charakterze Szekpirowskiego food for powder, aby nie użyć niemieckiego określenia: Kanonenfutter. Owóż i rozprysnięta, jak sama Polska na trzy ogniska, polska waleczność nie może zaprezentować się światu... Nie może: zdobyć szlif pod własnymi sztandarami.

Słusznie i sprawiedliwie położył ktoś palec na jedną z najdot-

kliwszych obecnie bolączek duszy polskiej:

O! Jeśli byśmy wszyscy polacy, a w kupie niebylejakiej, walczyli na jednym froncie. Hej! Jakby ten front grzmiał i szczerka! i chrzęścił od polskich szabel! Hej, odzieliliby się wawrzyny z pod Somo-Siery i sława zwycięzka polska obiegłaby szeroką błyskawicą caluteńki świat!

A tak?.. Pozał się Boże!.. Ciężko mówić, ciężko myśleć, ciężko pisać.

Słyszę, że ranni oficerowie rosyjscy, ci, co mieli do czynienia z nieszczęsnymi „strzelcami” naszymi pod Kielcami, że ci oficerowie wszyscy wyrażają się o tych naszych smykach 17 i 18 letnich wręcz z zachwytem.

— **Bagatyr!** — powiadają.

Słyszę, czterech takich chwytów zaszachowało gdzieś i znieruchomilo kilka setek rosyjskich kawalerzystów i porządnie sprząło ich celnymi wystrzałami...

No, ale i co po tem? Zarąbano naszych suchów — zatracańców. Tak potrzebne narodowi polskiemu młode, dzielne życia poszły na ofiarę... Habsbursko-Hohenzollerskiej ambicji.

Krwawymi płakać łzami...

Czesław Janowski.

(D. c. n.)

czas Wydział Podatkowy Magistra wypracował dwa projekty tego podatku.

1. Indywidualny, na podstawie którego każdy z płatników wymienia sumę dochodu osobistego za rok ubiegły, — na mocy takiej deklaracji Magistrat określa sumę podatku. Decyzja Magistratu podlega kontroli Komisji, złożonej z płatników, wybranej przez Radę Miejską i Naczelnika Wydziału Podatkowego.

2. Repartycyjny. Rada Miejska, na podstawie przedłożonych jej przez płatników wykazów, określa sumę podatku od zawodów wyzwoleń, oraz wysokość podatku, przypadającego na każdy zawód. Następnie każda kategoria płatników oddzielnie określa podatek, przypadający na każdą osobę. Podatkowi podlegają następujące zawody: doktorzy, felczery, akuszerki, dentyści, adwokaci, weterynarze, notariusze, inżynierowie, budownicy, architekci, miernicy, technicy, wydawcy pism periodycznych, aktorzy etc.

Podatek pobrany byłby za rok 1921 wobec tego, że za rok 1922 podatek ten będzie pobierał państwo.

Wzrost Kółek Rolniczych Ziemi Wileńskiej podaje do wiadomości Członków Sekcji Pszczelniczo-Ogrodniczej i osób zainteresowanych, że w dniu 27 b. m. o godz. 5 ej popołudniu w lokalu Związku (W. Pohulanka, 7) odbędzie się Zebranie Organizacyjne Spółdzielni Pszczelniczej. Wszyscy wymienieni proszeni są o liczne przybycie.

Strajk tytulowców. Na posiedzeniu pracowników Związku Zawodowego Tytulowego postanowiono przedłużyć strajk do tego czasu, aż wszystkie żądania nie będą wypelnione.

Zebranie. Dn. 23.VIII odbędzie się ogólne zebranie Związku wońnych przy ul. S-to-Jańskiej o godz. 7-jej wiecz. Porządek dzienny: 1) Wybory członków do zarządu. 2) Wybory do kasy chorych. 3) Ustalenie placu w prywatnych instytucjach. 4) Wolne wnioski.

Nowe urzędy pocztowe. W urzędach pocztowych Lelew powiatu Włoszczów i Wlazyn powiatu Wilejka zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną.

Wykaz znalezionych przedmiotów, które są do odebrania w pokoju 25 Komendy Policji m. Wilna, (ul. Deminińska 3), 1) wykaz osobisty na imię Sajkowskiej Marji, 2) dokumenta na imię Janiny Polonńskiej, oraz torebka skórzana, 3) legitymacja na imię Lidji Kislewicz, 4) jedna niewyprawiona skóra, 5) dwie fotografie Baraca i Andrejowej, 6) czarna kurtka, 7) rewolwer systemu brauning, 8) torba, zawierająca 1798 marek, 9) walizka, zawierająca ręcznik z lit. „G” i składane nożyczki kieszonkowe.

TEATRY I MUZYKA.

Komunikat Teatru Polskiego. Dziś, we środę pierwszy występ uświetniony artystki teatru „Reduta” Wandy Osterwiny w sztuce Włodzimierza Chelmskiego „Wojna i miłość”. Reżyserję prowadzi Wanda Osterwina.

Z SĄDÓW.

Sprawa Antoniego Aleksandrowicza. W Sądzie Apelacyjnym została wyznaczona na 5 października sprawa Antoniego Aleksandrowicza. Jak wiadomo, Aleksandrowicz skazany został przez Sąd Okręgowy na 5 lat domu poprawy z pozbawieniem niektórych praw. Akt oskarżenia opiewał, iż Aleksandrowicz wspólnie ze Stefanem Bolikiewiczem 18 zandarmami skatował, a później zastrzelił Jana Runiewicza, mieszkańca Wołokumpji (Wielkie Wilno). (W. A. P.)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W WILNIE.

Trup dziecka. Dn. 21 b. m. w dziedzińcu domu № 20, przy ulicy Wileńskiej został wykopany trup dziecka w wieku 5-u miesięcy. Trupa odesłano do kostnicy przy szpitalu św. Jakóba. W tej sprawie aresztowane są Franciszka Słupczyńska, Marja Niclańska i Stanisława Trzeciakówna. Dochodzenie w toku.

Samobójstwo. Dn. 21 b. m.

Cholera azjatycka w Białymstoku. BIAŁYSTOK, (A. W.). Urząd Bakteriologiczny stwierdził 4 wypadki cholery azjatyckiej.

Odroczenie rokowań. EILVESE (Pat.) Rokowania Rzeszy z gabinetem bawarskim zostały odroczone.

Sprawy Bliskiego Wschodu. PARYŻ (Pat.) „Matin” donosi z Londynu, że odpowiedź angielska na notę francuską w sprawie Bliskiego Wschodu akceptuje wybór Wenecji jako miejsca projektowanej konferencji.

Trup. Dn. 22 b. m. na Oszmiańskim trakcie koło wsi Niemieża został znaleziony trup, leżący na wozie Marcina Najwojsza lat 70. Przyczyna śmierci nie ustalona. Dochodzenie w toku.

Ukarany za żonę. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Józefa Biermana, który bił żonę karabinem. Jak się okazało osobnik ów nie posiadał pozwolenia na broń.

Bójka. Dn. 23 b. m. policja zatrzymała Adama Pawlukiewicza i Feliksa Panko, którzy będąc w stanie nie trzeźwym wywołali bójkę na ulicy.

Strzelanina. Dn. 21 policja 1-go komisariatu zatrzymała Antoniego Michniewicza i Stefana Leszczyckiego, którzy będąc nie trzeźwi strzelali na ulicy z rewolwerów.

Bez dokumentów. Na dworcu kolejowym policja zatrzymała Józefę Dubnikową, która nie posiadała dokumentów osobistych.

Kradzież krowy. Michalinie Kłwortowej (Borowa 20) skradziono krowę wartości 200 t. mk.

Na gorącym uczynku. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Leona Wasilewskiego lat 20, który popełnił kradzież maki ze składu (Zarzecze 5).

Kradzieże. Marji Wysockiej (Kalwaryjska 113) skradziono kostium i palto wartości 150 t. mk.

Sorze Londonowej (Archangielska 20) skradziono 40 t. mk.

Stefanji Wojnowskiej (Makowa 92) skradziono z ogrodu jarzyn na sumę 150 t. mk.

Aleksandrze Medekszynie (Ślōstr milosier. 5) skradziono 14 t. mk.

Bolesławowi Krajskiemu skradziono ubrania na sumę 120 t. mk.

Telegramy. Zamach na komendanta policji. LWÓW (AW.) Dnia 19 b. m. w Stryju nieznanymi osobnikami rzucono dwa granaty do mieszkania komendanta policji. Tegoż dnia rzucono granaty na podwórze koszar policji. Granaty eksplodowały, nie przynosząc szkód ani strat w ludziach.

Cholera azjatycka w Białymstoku. BIAŁYSTOK, (A. W.). Urząd Bakteriologiczny stwierdził 4 wypadki cholery azjatyckiej.

Odroczenie rokowań. EILVESE (Pat.) Rokowania Rzeszy z gabinetem bawarskim zostały odroczone.

Sprawy Bliskiego Wschodu. PARYŻ (Pat.) „Matin” donosi z Londynu, że odpowiedź angielska na notę francuską w sprawie Bliskiego Wschodu akceptuje wybór Wenecji jako miejsca projektowanej konferencji.

Trup. Dn. 22 b. m. na Oszmiańskim trakcie koło wsi Niemieża został znaleziony trup, leżący na wozie Marcina Najwojsza lat 70. Przyczyna śmierci nie ustalona. Dochodzenie w toku.

Ukarany za żonę. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Józefa Biermana, który bił żonę karabinem. Jak się okazało osobnik ów nie posiadał pozwolenia na broń.

Bójka. Dn. 23 b. m. policja zatrzymała Adama Pawlukiewicza i Feliksa Panko, którzy będąc w stanie nie trzeźwym wywołali bójkę na ulicy.

Strzelanina. Dn. 21 policja 1-go komisariatu zatrzymała Antoniego Michniewicza i Stefana Leszczyckiego, którzy będąc nie trzeźwi strzelali na ulicy z rewolwerów.

Bez dokumentów. Na dworcu kolejowym policja zatrzymała Józefę Dubnikową, która nie posiadała dokumentów osobistych.

Kradzież krowy. Michalinie Kłwortowej (Borowa 20) skradziono krowę wartości 200 t. mk.

Na gorącym uczynku. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Leona Wasilewskiego lat 20, który popełnił kradzież maki ze składu (Zarzecze 5).

Kradzieże. Marji Wysockiej (Kalwaryjska 113) skradziono kostium i palto wartości 150 t. mk.

Sorze Londonowej (Archangielska 20) skradziono 40 t. mk.

Stefanji Wojnowskiej (Makowa 92) skradziono z ogrodu jarzyn na sumę 150 t. mk.

Aleksandrze Medekszynie (Ślōstr milosier. 5) skradziono 14 t. mk.

Bolesławowi Krajskiemu skradziono ubrania na sumę 120 t. mk.

Cholera azjatycka w Białymstoku. BIAŁYSTOK, (A. W.). Urząd Bakteriologiczny stwierdził 4 wypadki cholery azjatyckiej.

Odroczenie rokowań. EILVESE (Pat.) Rokowania Rzeszy z gabinetem bawarskim zostały odroczone.

Sprawy Bliskiego Wschodu. PARYŻ (Pat.) „Matin” donosi z Londynu, że odpowiedź angielska na notę francuską w sprawie Bliskiego Wschodu akceptuje wybór Wenecji jako miejsca projektowanej konferencji.

Trup. Dn. 22 b. m. na Oszmiańskim trakcie koło wsi Niemieża został znaleziony trup, leżący na wozie Marcina Najwojsza lat 70. Przyczyna śmierci nie ustalona. Dochodzenie w toku.

Ukarany za żonę. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Józefa Biermana, który bił żonę karabinem. Jak się okazało osobnik ów nie posiadał pozwolenia na broń.

Bójka. Dn. 23 b. m. policja zatrzymała Adama Pawlukiewicza i Feliksa Panko, którzy będąc w stanie nie trzeźwym wywołali bójkę na ulicy.

Strzelanina. Dn. 21 policja 1-go komisariatu zatrzymała Antoniego Michniewicza i Stefana Leszczyckiego, którzy będąc nie trzeźwi strzelali na ulicy z rewolwerów.

Bez dokumentów. Na dworcu kolejowym policja zatrzymała Józefę Dubnikową, która nie posiadała dokumentów osobistych.

Kradzież krowy. Michalinie Kłwortowej (Borowa 20) skradziono krowę wartości 200 t. mk.

Na gorącym uczynku. Dn. 21 b. m. policja zatrzymała Leona Wasilewskiego lat 20, który popełnił kradzież maki ze składu (Zarzecze 5).

Kradzieże. Marji Wysockiej (Kalwaryjska 113) skradziono kostium i palto wartości 150 t. mk.

Sorze Londonowej (Archangielska 20) skradziono 40 t. mk.

Stefanji Wojnowskiej (Makowa 92) skradziono z ogrodu jarzyn na sumę 150 t. mk.

Aleksandrze Medekszynie (Ślōstr milosier. 5) skradziono 14 t. mk.

Bolesławowi Krajskiemu skradziono ubrania na sumę 120 t. mk.

Z ostatniej chwili.

Wrześniowe posiedzenie Sejmu odroczone.

Warszawa, 22 sierpnia.

(Tel. własny). Po porozumieniu z Rządem Marszałek odroczyło najbliższe posiedzenie Sejmu, wyznaczone na dzień 19 września.

Powodem odroczenia, nieukończenie na czas przez Rząd projektu samorządu dla Małopolski Wschodniej.

Sprawa pasa neutralnego.

Warszawa, 22 sierpnia.

(Tel. własny). Przyjazd wyznaczonego przez Ligę Narodów przewodniczącego Komisji Delimitacyjnej pasa neutralnego pomiędzy Wileńszczyzną a Kowieńszczyzną p. Saura, został odroczone.

Istnieje możliwość mianowania innego przewodniczącego.

Zjazd wojewodów kresowych.

Warszawa, 22 sierpnia.

(Tel. własny). Dziś rozpoczął się zjazd wojewodów kresowych w sprawie uregulowania praw obywatelstwa polskiego ludności kresowej.

Delegat Polski na konferencję Małej Ententy.

Warszawa, 22 sierpnia.

(Tel. własny) Delegatem Polski na konferencję Małej Ententy, która rozpocznie się w Pradze 25 b. m. mianowany został poseł Piltz.

Ogłaszajcie się

tylko w pismach poczytnych, a takim pismem polskim, największym na Wileńszczyźnie, jest niezawodnie

„SŁOWO”

Adres zapamiętajcie!!! Mickiewicza 4, tel. 228. gdzie dawniej „Gazeta Krajowa”.

SALA MIEJSKA ANONS!

W niedzielę, 27 sierpnia przy udziale Wil. Ork. Symfonicznej pod batutą W. Bierdiajewa.

KONCERT profesora Stanisława BARCEWICZA

Bilety zawczasu do nabycia w księgarni „Lektor”, ul. Ad. Mickiewicza 4. Szczegóły w afiszach.

KINO-TEATR „HELIOS” róg Wileńskiej i Mickiewicza.

Dziś premiera! Otwarcie sezonu! To, o czym mówi cały świat! MIA MAY, Olaf Föns, Erna Morena, Konrad Veidt w wszechświat. arcydziele kinematograf. „Indyjski grobowiec” w Indjach! Wystawa kosztująca miljarde przewyższa dotychczas widziane.

Pierwszorzędny kino-teatr „PICCADILLY” ul. Wielka 72.

Literacko-artystycznej serji dramatyczny w 6 wielkich częściach, ilustrujący występna miłość brata ku siostrze, według słynnego romansu znakomitego pisarza „William Ratliff”. Oskar Beregi. Początek w głównej roli 4-jej popoł. Bilety honor. na soboty i niedziele nie ważne.

KINO-TEATR „Sztremer” ul. Wielka 74.

Dziś! Najsilniejszy człowiek Ameryki ELMO LINKOLN czyli TARCAN występuje w sensacyjnym amery. dramacie w 6 serjach CZŁOWIEK BEZ TRWOGI. Dziś 1-sza seria p. t. Katastrofa na morzu. Sensacyjny dramat w 7 cz. Elmo Linkoln z udziałem szef małpy

KINO-TEATR „LUX” ul. Mickiewicza 11.

Wszyscy, wszyscy muszą zobaczyć dzieje swych dziadów i ojców!!! W sobotę, dnia 26 sierpnia r. b. na otwarcie sezonu zimowego 1922-1923 będzie demonstrowana wiza literacko-historyczna p. t. na tła powieści słynnego powiesiopisarza Stefana Żeromskiego p. t. „WIERNA RZEKA” w 7 wielkich częściach, w wykonaniu najlepszych sił artystycznych teatrów polskich. Akty: Wybuch powstania. Pogrzeb pięciu poległych. Rozbitek. Tragiczna rzeczywistość. Sechronko. Ciernienia zakochanych. Zmarłych wstanie Polski. Podczas demonstrowania obrazu orkiestra wojskowa będzie wykonywała utwory kompozytorów polskich z czasów enoki powstaniowej. Początek o godz. 11 pp.

Poszukuje 2-ch lub 1-0 pokoju z kuchnią z meblami lub bez — w okolicach W. Pohulanki, Piłsudskiego, Kaulaskiej, zakretowej i t. p. Wiadomość — Wielka Pohulanka № 35, m. 1

Maszynistka inteligentna rutynowana, z kilkuletnią praktyką, posiadająca francuski i niemiecki poszukuje posady. Łaskawe oferty do administracji „Słowa” Mickiewicza 4 pod „Maszynistka”

Poszukuje wspólnika z kapitałem 8 milionów do fabryki lub hotelu. Ewentualnie jedno z nich może sprzedać. Dowiedzieć się Nadbrzeżna 8 m. 5, od g. 9 rano do 6 w.

Próżności i skarpetki ze starych, nieobciętych, wypranych, przerabiam na nowe niedrogo. Ul. Sierakowskiego (b. Junkierska) № 33-17, dom Stralla, wejście od Portowej

10-12 tys. mar. za II i III tom Zasady fizyki Witkowskiego. Zgł. się do biura ogł. S. Juliana, Niemiecka 4, tel. 222.

Sklep spożywczy i piekarnia z całym urządzeniem i mieszkaniem sprzedam. Giedmiewska 69

Zgub. kartę powołania na imię Władysława Mackiewicz, uniew. się

Zgub. legitym. czasową na im. Melanji Pietrucy, uniew. się

Zgub. kartę demobiliz. wyd. z 13 p. ul. na im. Stanisława Czerwińskiego, uniew. się

Zgub. dokumenty Jana Buchowieckiego, wyd. przez 80 p. Nowogrodzki, uniew. się

Zgub. pasport rosyjski bezterminowy № 8, wydany w Libawie na im. Stanisława Kacharosyka uniew. się

Zgub. pasport oraz patent tytulowy na im. Heleny Fryzno uniew. się

B-cia S. i J. Dyakowscy Wilno, ul. Zamkowa № 20. pracownia wyrobów kościelnych, zegarmistrzostwo. KUPNO: -) złota, srebra i zegarków (-)

Kursa Maturalne im. Czackiego P. M. Sz. I-y — 4-0, II — 6-0 i III — 8-klasowy (popołudniowe - koedukacyjne) Skopówka 4. Termin składania podań 24, 25 i 26-VIII w lokalu Kursów od g. 4 do 6 pop. (dla zamiejscowych do 10-IX pocztą poleconą)

Drożej niż wszyscy - płaci za złoto, srebro, brylanty, perły wszelkie kosztowności Leon Poczter. Tatarska № 29-17. Proszę przekonać się.

Dr. med. Kazimierz Łukiewicz ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 8-9 r. 1 od 3-6 popoł. ul. Śniadeckich 1 (b. zauł. S-to Jerski).

DOKTOR E. Birzowski Chor. weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od g. 10-2 1 4-7. Panie od 3-4 pp. Jagiellońska 3, m. 6. (róg Mickiewicza).

Kobieta-Lekarz Dr. Szwarz-Zeldowicz Przyjmuje: 12 1/2-2 1 3-5. Choroby: kobiece, weneryczne, moczopięciowe. Ul. Mickiewicza (b. S-to Jerska) Nr. 24.

Kobieta-lekarz Dr. Janina Piotrowicz. Ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8-9 r. i 5-6 wiecz. Zarzecze 5-2.

Handlowiec, energiczny, b. dobry organizator, prosi o jakiegokolwiek zajęcie, jak: ekspedytóra, mag. pom. w branży spoż., sawiadowcy, kierownika, buhaltera lub t. p. Posiada dobre świadectwa. Łaskawe zgłosz. do adm. dla „ok. kwitn. № 159” 3-2

H. Wołodźko. Ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne od godz. 12-2 1 5-6. Zawalnia 22. Akuszerka KUSZKO ul. Wielka 35-2, przyjmuje 8-11 1/2-5. UDZIAŁA PORADY.

Akuszerka z Warszawy Jadwiga Piotrowska udziela porad ciężarnym, dyskrecją zapewniona. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Dr. Leon Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trecka № 3, róg Wileńskiej. Telefon 352. Przyjmuje od g. 9-1 1 4-7.

W samym centrum miasta od zaraz do odstąpienia kilka magazynów z różnymi towarami, w pełnym ruchu. Dowiedz się w biurze ogłoszeń S. Juliana, Niemiecka 4. Tel. 222

Mieszkanie z 3-4 pokojami z wyjątkiem Zarczeczka i N. Świata natychmiast potrzebne. Cena obojętna. Pośrednictwo wynagrodzić. Oferty do D/H. A. Lesse, Zawalnia 7. 2-1

Lekarz dentysta Jadwiga Piotrowska powróciła i rozpoczyna przyjęcia od 10-2 1 4-6 oprócz świąt Mickiewicza 22-11.

Piekarnia w pełnym ruchu, w samym centrum miasta do odstąpienia. Dew. się w biurze ogłosz. S. Juliana, Niemiecka 4, tel. 222.

Pokój umeblowany do wynajęcia dla mężczyzny inteligentnego. Zwierzyniec, Sosnowa 8, m. 6.

Magazyny z mieszkaniem, lokal biurowy poleca biuro „Agrokemis”, ul. Orzeszkowej 11, m. 25, g. 10-3. Potrzebna pożyczka 2-4 miliony pod zastaw własności ziemskiej dobrze zagospodarowan. bez długów. Potrzebny współbelk z kapitałem 3 miliony do handlu artykułami pierwszej potrzeby. Kapitał i dochód hipotecznie gwarantowany. Ul. Jasińskiego (2 Portowa) 1-10 do 10 rano i 3-5 popołudn.